

1 skyrius

Kartą man jau teko mirti.

Jei ką ir pajėgiu prisiminti, tai skausmo pojūtį, deginantį ir aštrų, po kurio apėmė nuovargis — gniuždantis ir gilus. Norėjau prigulti — tai pamenu visiškai aiškiai. Man *reikėjo* numirti. Bet aš nemiriau. Nugalėjau skausmą, nuovargį, prakeiktą baltą šviesą. Prasibroviau atgal į gyvųjų pasaulį.

Dėl Vero. Jai manęs reikėjo.

Ką tu padarei?

Dabar esu besvorė. Nejučiomis suvokiu, kad tai nėra gerai. Mašinos nebūna besvorės. O prabangus visureigis nesukurtas skraidyti. Taip pat užuodžiu aitrų ir stiprų kvapą. Alkoholis. Tiksliau tariant, viskis. „Glenlivet“. Visada didžiavausi, kad geriu tik aukščiausios rūšies gėrimus.

Ką tu padarei?

Noriu suklykti. Skriedama oru, antrą kartą žvelgdama mirčiai į akis, turėčiau pajėgti suklykti. Tačiau iš mano burnos nepasigirsta joks garsas.

Tik žvelgiu per priekinį stiklą, neriantį į visiškai juodą naktį, ir, kad ir kaip keista, pastebiu, kad lyja.

Kaip ir tą naktį. Prieš...

Ką tu padarei?

Skristi visai neblogai. Malonus pojūtis, netgi gaivinantis. Nugalima žemės traukos jėga — žemiškojo gyvenimo priespauda. Turėčiau pakelti rankas ir plačiai jas išskėtusi apsikabinti priešais mane besiveriančią antrąją mirtį.

Vero.

Mažoji, gražioji Vero.

Ir staiga...

Žemės trauka kerštingai smogia atgal. Mano mašina, praradusi nesvarumą, žiauriai vožiasi į žemę. Sukrečiantis smūgis. Aidintis trenksmas. Ką tik ore skriejęs mano kūnas lyg skudurinis žaislas sviedžiamas į vairą, prietaisų skydelį, pavarų svirtį. Dūžtančio stiklo garsas. Jaučiu šukes ant veido.

Skausmas, aštrus ir deginantis. Po jo seka nuovargis, gniuždantis ir gilus. Man *reikia* numirti.

Vero, pagalvoju.

O tada: „O, Dieve, ką aš padariau?“

Mano veidas drėgnas. Apsilaižau lūpas, pajuntu vandenį, druską, kraują. Lėtai kilsteliu galvą ir viename smilkinyje pajuntu agonijos sproginimą. Krūpteliu nuo skausmo, instinktyviai pritraukiu smakrą prie krūtinės ir atremiu skaudančią kaktą prie kieto plastiko. Tik dabar suvokiu, kad man krūtinę prispaudęs vairas, koja išsukta nesuvokiamu kampu, o kelis įstrigęs kažkur po sumaigytu prietaisų skydeliu. Nukritau, pamaniau sau, ir nebegaliu pasikelti.

Kažką išgirstu. Juoką. O gal raudą. Labai keistas garsas. Aukštas, nepertraukiamas ir truputį pamišėliškas.

Jį skleidžiu aš.

Vis labiau šlampu. Lietaus lašai sugebėjo prasibrauti į automobilį. Arba aš sugebėjau ištrūkti iš jo. Nesu tikra. Viskis. Alkoholio dvokas toks stiprus, kad mane net pykina. Jo prisigėrusi mano palaidinė, dabar tai suprantu. Bėgiojančiu žvilgsniu bandau susiorientuoti aplinkoje ir staiga pastebiu aplink mane pažirusias stiklo šukes — butelio liekanas.

Turiu pajudėti. Ištrūkti iš čia. Pasikviesti pagalbą. Ką nors daryti.

Galvą taip pasiutiškai skauda, kad aplink save matau ne juodą aksominį dangų, o sproginėjančias baltas žiežirbas.

Vero.

Vienintelis žodis. Išskylantis mano galvoje. Suteikiantis man pagrindą po kojomis. Nurodantis kryptį. Skatinantis judėti į priekį. Vero, Vero, Vero.

Imu judėti. Sunkiai mėginu išsivaduoti iš vairuotojo sėdynės, ir

raudą pakeičia širdį veriantis klyksmas. Greičiausiai mašina nusileido ant priekinės dalies, nes prietaisų skydelis kone susmigo į mano kūną. Sėdžiu ne tiesiai, o pasvirusi į priekį, nes panašu, kad mano „Audi“, susigurinusi nosį, nebegalėjo atgauti pusiausvyros. Todėl man reikėjo dvigubai smarkiau stengtis, kad išsirangyčiau iš suspaustos į armonišką erdvės tarp sėdynės, vairo ir sumaitoto skydelio.

Oro pagalvė. Dar vienas užpildas, prispaudžiantis mano rankas, supančiojantis delnus, dėl to imu jį keikti. Vėl pradėdu klykti, muistytis ir berti nesąmones, kol beprasmis pyktis pagamina tiek adrenalino, kad gniuždantis nuovargis galiausiai išsisklaido ir telieka skausmas, begalinis siaubingas skausmas, į kurį šiuo metu negaliu susitelkti, nes pagaliau pavyksta išsilaisvinti iš vairuotojo sėdynės ir prietaisų skydelio tarpo. Sunkiai alsuodama parkrentu ant centrinio pulto. Galiu pajudinti kojas. Rankas — irgi.

Galva dega.

Vero.

Dūmai. Ar užuodžiu dūmus? Mane akimirksniu apima panika. Dūmai, klyksmai, liepsna. Dūmai, klyksmai, liepsna.

Vero, Vero, Vero.

Bėk!

Ne. Susivokiu. Dūmų nėra. Jie buvo pirmą kartą. Kiek kartų moteris gali mirti? Nesu tikra. Mano galvoje viskas susimaišę, nuo drėgnos žemės kvapo iki liepsnos karščio. Viskas atskira, bet kartu ir vientisa. Mirštu. Numiriau. Ne, tiesiog mirštu. Ne, pala, jau numiriau. Pirmą, antrą, trečią kartą?

Negaliu susigaudyti.

Dabar svarbiausia tik viena, tik tai, kas visados buvo svarbiausia. Vero. Turiu išgelbėti Vero.

Užpakalinė sėdynė. Persisuku. Iš pradžių užsigaunu kairį kelį, tada dešinį ir vėl suklykiu. Velnio. Nesvarbu. Užpakalinė sėdynė. Turi nusigauti iki užpakalinės sėdynės.

Apgraiбомis mėginu rasti kelią tamsoje, laižydama lietu ir purvą nuo lūpų, kai staiga pastebiu dar kelis dalykus. Į šipulius subyrėjęs

ne tik priekinis stiklas, bet ir liukas — štai iš kur lietus viduje. Mano gražusis, beveik naujas ir prabangus miesto visureigis „Audi Q5“ sutrumpėjo trisdešimčia, jei ne šešiasdešimčia centimetrų — smūgi sugėrė priekinė mašinos dalis, todėl greičiausiai priekinės mašinos durelės taip susiklaipė, kad nebeatsidarys.

— Vero, Vero, Vero.

Tik dabar susivokiu, kad mūsų pirštines. Arba jas mėvėjau. Stiklas supjaustė jas į didelius kruvinus skutus, kurie plaikstėsi apie rankas ir trukdė judėti. Nusiplėšiu pirmiausia vieną pirštinę, po to — kitą ir droviai susikišu jas į kelnių kišenę. Negaliu numesti jų ant grindų. Antraip prišiukšlinčiau mašinoje, o aš taip nesielgiu. O gal nesielg-davau?

Taip siaubingai skauda galvą. Noriu susisukti į kamuoliuką ir miegoti, miegoti, miegoti.

Tačiau ne. Negaliu. Vero.

Prisiverčiu judėti toliau, apšniukštinti dešinę, tada kairę pusę, apgraiбомis čiuopdama tamsoje. Tačiau nieko nerandu. Nieko. Vis ieškau ir ieškau, iš pradžių apžiūriu sėdynę, tada, dar labiau drebėdama, grindis. Tačiau stebuklas neįvyksta — neaptinku mažo kūnelio.

Kas, jei... ji galėjo iškristi, išskrieti iš oru sklendžiančio automobilio. Jei jau mašina pakilo į orą, tai Vero juo labiau galėjo taip atsitikti.

Mamyte, pasižiūrėk į mane. Aš esu lėktuvas.

Ką aš padariau, ką aš padariau, ką aš padariau?

Turiu išsikrapštyti iš automobilio. Daugiau niekas nesvarbu. Greičiau ištrūkti iš čia, į tamsą, lietu, purvą. Kur galbūt yra Vero. Turiu ją išgelbėti.

Irdamasi alkūnėmis, tempiu kūną iš savo sulamdytos mašinos priekio į galą. Stipriai paspaudžiu užpakalines automobilio dureles. Jos neatsidaro. Trūkteliu rankenėlę ir ištepu ją krauju. Stumiu duris. Klykiu, prašau, maldauju, bet jos nepasiduoda. Gal dėl smūgio, gal dėl apsaugos nuo vaikų. *Šūdas!*

Dar vienas išėjimas. Pačiame gale, bagažinės dangtis. Vėl puolu

brautis, skausmingai lėtai, nes nuo galvos skausmo pradeda tampyti skrandį, ir žinau, kad tuoj apsivemsiu, bet man nesvarbu. Privalau išsikrapštyti iš šitos mašinos. Privalau surasti Vero.

Vėmalai pasipila siaura srovele ir trenkia prašmatniu salykliniu viskiu bei gėdingais naktinėjimo nuotykiams.

Prašliaužiu pro tą bjaurią balutę ir judu pirmyn. Pirmoji sėkmės akimirka: nuo smūgio prasivėrė bagažinės dangtis.

Ropoju į viršų. Pakeliui pajuntu, kad mano sumuštiems (o gal lūžusiems?) šonkauliams to per daug, tad prisitraukiu rankomis ir pilvu tēkšteliu į žemę. Smūgį suminkština švelnus ir drėgnas purvas. Apsiverčiau, giliai alsuodama iš skausmo, valios pastangų, padėties beviltiškumo.

Nelyk, lietuti, nerasoki, nerasoki.

Mamyte, pasižiūrėk į mane, aš esu lėktuvas.

Mane vėl ima nuovargis. Gniuždantis ir gilus. Galėjau tiesiog likti gulėti. Pagalba pati pasirodys. Kas nors matė avariją, girdėjo smūgį. Pravažiuoja dar vienas automobilis. O gal kas nors manęs pasiges. Kas nors, kam aš rūpiu.

Mintyse iškyla vyro veidas, bet pranyksta greičiau, nei spėju jį įsidėmėti.

— Vero, — sukuždu. Krintančiam lietui, žliugsinčiam purvui, bežvaigždei nakčiai.

Dūmų kvapas, tingiai pagalvoju aš. Liepsnos kaitra. Ne, taip buvo pirmą kartą. Susitelk, po velnių. Susitelk!

Vėl apsiverčiu ir pradedu žygi.

Panašu, kad plentas yra aukštai viršuje. Nuo jo mane skiria pažliugusi žemė, žolė, sunykę krūmokšniai ir aštrūs akmenys. Girdžiu tolimus garsus: viršuje it egzotiški paukščiai dūzgia mašinos, ir iš lėto šliauždama ant pilvo suprantu, kad automobiliai yra per toli. Jie viršuje, aš apačioje. Jie niekad manęs nepastebės. Jie niekada nesustos ir nepadės man surasti Vero.

Dar vienas centimetras, dar vienas ir dar. Sušvokščiu, užšliaužusi ant akmens. Keikiuosi, susipainiojusi krūmuose. Mano drebantys

pirštai siekia vis tolyn, vis tolyn, vis tolyn. O mano galva plyšta nuo agonijos skausmo, ir aš kartkartėmis stabteliu apgailėtinau pasispjau-dyti tulžimi.

Vero.

O tada: *Ak, Nike, ką tu padarei?*

Vėl išgirstu raudą primenantį garsą, bet nesustoju. Nenoriu galvoti, kad tas kenčiantis gyvūnas, skleidžiantis šį garsą, esu aš pati.

Negaliu pasakyti, kiek laiko kankinausi sliuogdama per tižų, sli-dų purvą. Supratau, kad įkopusi į viršūnę buvau nuo galvos iki kojų išsitemusi juodu purvu, ir ši mintis manęs nė kiek negąsdino, net priešingai — ji mane juokino. Taip ir turi būti, galvojau. Taip ir turiu atrodyti.

Kaip moteris, išsikapsčiusi iš kapo.

Šviesos. Du artėjantys ruoželiai. Dabar pasikeliu ant rankų ir kelių. Privalau, nes antraip pralekiantis vairuotojas gali manęs nepastebėti. Viskas gerai, nes šonkaulių nebeskauda. Organizmas atbuko, klyksmas galvoje perkrovė visas įmanomas grandines, ir kūnas nuščiuvo.

Galbūt jau esu mirusi. Galbūt taip ir atrodo numirėliai, galvoju sau, statydama pėdą ant žemės ir iš lėto, bet užtikrintai stodamasi.

Sucypia stabdžiai. Atvažiuojančią mašiną truputį sumėto, kol vairuotojui pavyksta ją sustabdyti ant šlapios kelio dangos. Ji stebuklingai sustoja tiesiai priešais mano ištiestą išblyškusią ranką ir lietaus čaižomą veidą.

— Dėl Dievo...

Atidarant duris, vidinė lemputė trumpai nušviečia pagyvenusio vyro veidą. Jis netvirtai žengia lauk ir atsistoja.

— Ponia, ar viskas gerai?

Neištariu nė žodžio.

— Įvyko avarija? Kur jūsų mašina? Ponia, ar norite, kad iškviesčiau pagalbą?

Neištariu nė žodžio.

Tik galvoju: Vero.

Ir staiga prisimenu. Prisimenu viską. Milžiniškas šviesos, siaubo ir pykčio sproginimas. Veriantis skausmas pereina ne tik per mano galvą, bet ir per širdį. Ir tą akimirką tiksliai prisimenu, kas esu. Pabaisa, tūnanti po lova.

Priešais mane stovintis pagyvenęs vyras, lyg pajutęs mano mintis, atsitraukia, žengteli atgal.

— E... jūs čia pabūkit, ponio. Tik... aš, e, aš pakviesiu pagalbą.

Vyras atsisėda į blankiai apšviestą mašiną. Neištariu nė žodžio. Stoviu Lietuje, siūbuodama ant pėdų.

Paskutinį kartą pagalvoju: Vero.

Akimirka ištirpsta, prisiminimas nublanksta.

Ir aš esu niekas, tiesiog moteris, antrą kartą prisikėlusi iš numirusių.